

© BOERENBOND

CORRECT VERLEGGEN DRAAGT BIJ TOT BETERE BIGGENGEZONDHEID

Al 130 Vlaamse varkensbedrijven met biggen nemen deel aan de Biggenmonitor, een vrijwillig programma dat varkenshouder en bedrijfsdierenarts ondersteunt bij de aanpak van PRRS en circovirus. Het programma toont aan dat beide virussen circuleren in de biggenbatterij van veel geteste bedrijven. Het niet of het correct verleggen van biggen kan verspreiding van beide virussen in de kraamstal voorkomen.

– Tamara Vandersmissen, DGZ

Het PRRS- en circovirus (PCV2) kunnen grote financiële verliezen veroorzaken op een varkensbedrijf. Sinds de start van de Biggenmonitor, begin 2015, lieten 100 bedrijven hun batterij screenen op zowel PRRS als circovirus. Dertig bedrijven werden enkel op PRRS getest. Op 81% van de geteste bedrijven werd het PRRS-virus vastgesteld in de biggenbatterij, het PCV2-virus op 55%. Typering van de PRRS-virussen toonde aan dat enkel de Europese veldstam circuleert. Op bijna alle bedrijven werden antistoffen tegen beide virussen gevonden (97,5% van de bedrijven voor PRRS, alle bedrijven voor

circovirus). Het virus zelf blijkt voornamelijk aanwezig te zijn in de tweede helft van de batterijperiode.

.....
Verleg geen biggen die ouder ouder zijn dan 2 dagen.
.....

Verleggen van biggen is risico op virusverspreiding

Op 35% van de bedrijven die tot nu toe onderzocht werden in de Biggenmonitor,

is het PRRS-virus aanwezig bij biggen die bemonsterd werden als ze 4 weken oud waren. Voor het circovirus is dit het geval op 8% van de bedrijven (figuur 1). Dit betekent dat de biggen al in de kraamstal besmet geraken met deze virussen. Door biggen te verleggen in de kraamstal, worden PRRS en circovirus verspreid over de hele groep.

Denk daarom eerst goed na of het verleggen van biggen wel nodig is. Zijn de biggen van vergelijkbare grootte, heeft de zeug voldoende functionele tepels en zijn er geen vechtende biggen? Verleg de biggen dan niet!

Verleg enkel biggen als er routinematig bij veel of bij alle zeugen in een kraamafdeling grote tomen voorkomen. Waak erover dat de biggen pas verlegd worden als ze voldoende biestmelk – minstens 12 uur – hebben gedronken bij de eigen moeder. Biestmelk levert de big de juiste afweer (maternale antistoffen), is een bron van energie en helpt bij het behoud van de lichaamstemperatuur. Verleg geen biggen ouder die ouder zijn dan 2 dagen. Op die leeftijd hebben de biggen al een tepelrangorde vastgelegd en leidt verleggen tot meer vechten en onderbroken zuigbeurten.

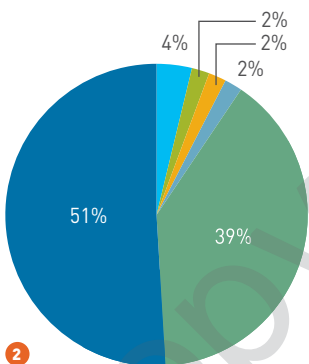
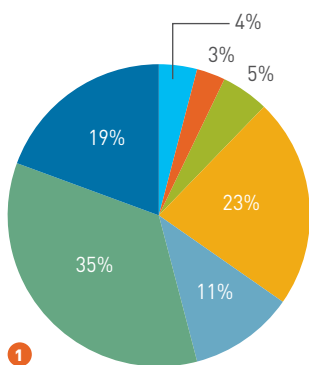
Is verleggen noodzakelijk, doe het dan correct!

Een goede, maar arbeidsintensieve aanpak is het zogenaamde alternerend zuigen. Hierbij worden eigenlijk geen biggen verlegd. De toom wordt opgesplitst in 2 groepen, vaak de zwaarste en lichtste of de sterkste en zwakste, waarbij

de zwaarste of sterkste biggen tijdelijk van de zeug gescheiden worden om de achterblijvers te laten zuigen. Doordacht verleggen kan door gebruik te maken van pleegzeugen. Dit kan in één of 2 stappen. Bij het eenstapsysteem worden de eigen biggen van een zeug gespeend als ze minstens 3 weken oud zijn, waarna bij deze zeug nieuwe biggen van minstens 12 uur oud worden geplaatst. De pleegzeug brengt deze tweede groep groot tot de biggen minstens 3 weken oud zijn. Vervolgens keert ze terug naar de dekafdeling. Het tweestappensysteem vereist 2 lacterende pleegzeugen. De biggen van de eerste zeug worden gespeend als ze minstens 3 weken oud zijn. De biggen van 4 à 7 dagen oud van een tweede zeug worden bij de eerste zeug geplaatst. De tweede zeug krijgt dan grote pasgeboren pleegbiggen. In dit systeem is de melk-kwaliteit wat meer aangepast aan de biggen. Alle andere verlegstrategieën, zoals uitwisselen van biggen tussen zeugen op basis van hun grootte, sterkte en ge-

slacht, houden het risico in dat er te veel, te vaak en ongestructureerd wordt verlegd. Hou er ten slotte rekening mee dat het niet of het correct verleggen onvoldoende is in de aanpak van PRRS en circovirus. Ook een goede bedrijfshygiëne – bijvoorbeeld door een goede reiniging en ontsmetting van de stal of voor elke afdeling aparte kledij, schoeisel en materiaal te gebruiken – is noodzakelijk! ■

Voor meer informatie kan je terecht bij DGZ, tel. 078 05 05 23 of e-mail helpdesk@dgz.be.

Figuur 1 Percentage positieve PCR-testen voor PRRS ① en circovirus ② op bedrijfsniveau per leeftijdscategorie. Op 3 tijdstippen werden de testen uitgevoerd (op 4, 8 en 12 weken). Zowel bij PRRS als het circovirus wordt het virus voornamelijk halweg en op het einde van de batterijperiode gevonden (op 8 en 12 weken leeftijd) - Bron: DGZ

WAT IS DE BIGGENMONITOR?

De Biggenmonitor biedt meer dan louter een screening met behulp van een aantal bloedonderzoeken. Het programma combineert een pakket aan ondersteuningsmaatregelen. Eerst vindt er een bloedonderzoek plaats (Elisa en PCR) van stalen genomen door de bedrijfsdierenarts bij 30 batterijbiggen verspreid over 3 leeftijdscategorieën. De staalname gebeurt 2 keer in een periode van één jaar. Het onderzoek op PRRS gebeurt standaard, het onderzoek op PCV2 is optioneel. Aan de hand van een enquête en analyse van technische kengetallen maakt de bedrijfsdierenarts samen met de veehouder een bedrijfsschets. Vervolgens stellen de dierenarts en de varkenshouder een bedrijfsgezondheidsplan op. Op basis van de resultaten van de tweede staalname in de loop van het jaar vindt er een evaluatie en bijsturing van het gezondheidsplan plaats. Indien de PCR-test zowel bij de eerste als de tweede staalname positief is, gebeurt er een typering van het PRRS-virus. Op deze manier

kan men nagaan of het nog steeds om dezelfde stam gaat, dan wel of er nieuwe stammen op het bedrijf binnenkomen. Tot slot zijn er ook communicatiegroepen voor veehouder en dierenarts. Tijdens deze bijeenkomsten licht DGZ de resultaten van de Biggenmonitor toe en krijgen deelnemers de kans om hun kennis en ervaringen uit te wisselen. Inschrijven voor de Biggenmonitor kan via www.dgz.be/inschrijving-biggenmonitor. Op deze website vind je ook meer info over dit programma. Het Sanitair Fonds ondersteunt 85% van de analysekosten. De typering van het PRRS-virus gebeurt volledig op kosten van het Sanitair Fonds. Voor de Biggenmonitor PRRS betaalt de veehouder slechts 2 keer per jaar 195 euro, in plaats van 1275 euro. Voor de Biggenmonitor PRRS en PCV2 betaalt de veehouder slechts 2 keer per jaar 348,7 euro, in plaats van 2355 euro. De staalname gebeurt door de dierenarts en de kosten hiervan zijn ten laste van de veehouder.